מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי מעגל החיים של החצב לפי סדר העונות
- להבין את התפקיד של הבצל, הפרחים והעלים בחיי הצמח
- לתרגל שימוש במושגים מתחום הבוטניקה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. ב – בקיץ
2. ב – דבורים וצרעות
3. ג – 70-180 ס"מ
4. ג – מלמטה למעלה
5. ב – הם מצהיבים ומתייבשים
6. ב – מפזרת את הזרעים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך כתוב בכרטיס הראשון על עמוד הפריחה
2. לא נכון – מדובר בעשרות ומאות פרחים לבנים קטנים
3. לא נכון – הזרעים שחורים, שטוחים וקלים
4. נכון – כך מתואר בשלב העלים הירוקים
5. נכון – הבצל נח באדמה ושומר בתוכו מים ומזון
6. נכון – במקום הפרחים שהואבקו נוצרים פירות עם זרעים

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. אדמה
2. פרחים
3. זרעים
4. שמש
5. מתייבשים
6. סמ

חלק ד' – התאימו שלב למה שקורה בו

- 1 – ה (הבצל נח באדמה בלי עלים או פרחים)
- 2 – ג (גבעול ירוק-חום מטפס מעל הבצל)
- 3 – ד (דבורים וצרעות מאביקות פרחים לבנים)
- 4 – ב (הרוח מפזרת זרעים שחורים ושטוחים)
- 5 – א (העלים מייצרים מזון מאור השמש)

חלק ה' – סדרו את שלבי מעגל החיים

1. תרדמת קיץ - הבצל נח באדמה
2. עמוד פריחה צומח מהבצל
3. פריחה מלמטה למעלה והאבקה
4. נוצרים פירות וזרעים
5. עלים ירוקים יוצאים מהבצל
6. העלים מתייבשים והמעגל מתחיל מחדש

חלק ו' – כתיבה קצרה

1. החצב משתמש במזון שאגר בבצל כדי לפרוח, והעלים גדלים אחר כך כדי למלא את הבצל מחדש לקראת השנה הבאה
2. הבצל שומר מים ומזון שעוזרים לצמח לשרוד את הקיץ החם ולפרוח בלי עלים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמידים יזהו שהפריחה קודמת לצמיחת העלים
- התשובה הצפויה: דבורים וצרעות
- התלמידים יסבירו שהבצל נח ושומר מים ומזון

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בהצגת כרטיסי המעגל מהאתר לפי הסדר לפני מילוי הדף
- כדאי לעודד תלמידים להשתמש במילון המושגים בזמן הכתיבה הפתוחה
- פעילות הסידור (order) מתאימה לעבודה בזוגות לדיון על סדר השלבים

דף תרגול: מעגל החיים של החצב

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

החצב הוא צמח. יש לו בצל גדול באדמה. בקיץ הוא ישן. אחר כך הוא פורח. אחר כך גדלים לו עלים. נלמד את הסדר.

מילון קטן:

בצל	חלק עגול באדמה ששומר מים ומזון לצמח
תרדמת קיץ	זמן שבו הצמח לא גדל ונח באדמה
עמוד פריחה	הגבעול הגבוה שעליו נפתחים הפרחים
האבקה	העברת אבקה בין פרחים בעזרת דבורים וחרקים
צוף	נוזל מתוק שפרחים מייצרים כדי למשוך חרקים
זרעים	חלקים קטנים שמהם יכול לצמוח צמח חדש
פוטוסינתזה	תהליך שבו עלים מייצרים מזון מאור השמש
מעגל חיים	סדר השלבים שחוזר על עצמו כל שנה

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי החצב נראה בלי עלים או פרחים?

א) באביב ב) בקיץ ג) בחורף ד) בסתיו

2. מי עוזר לפרחים להתרבות?

א) ציפורים ב) דבורים וצרעות ג) נמלים ד) עטלפים

3. כמה גבוה יכול להיות עמוד הפריחה?

א) 10-20 ס"מ ב) 30-40 ס"מ ג) 70-180 ס"מ ד) 200-300 ס"מ

4. איך נפתחים הפרחים על הגבעול?

א) מלמעלה למטה ב) מהאמצע לצדדים ג) מלמטה למעלה ד) בבת אחת

5. מה קורה לעלים כשמגיע האביב?

א) הם צומחים מחדש ב) הם מצהיבים ומתייבשים ג) הם נשארים ירוקים ד) הם פורחים

6. מה עושה הרוח לזרעים?

א) מביאה מים לבצל ב) מפזרת את הזרעים ג) מגינה על הפרחים ד) מייבשת את הבצל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	העמוד הפורח של החצב צומח עוד לפני הגשם	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	פרחי החצב גדולים וצבעוניים	☐	☐
3	הזרעים של החצב כבדים וגדולים	☐	☐
4	העלים של החצב יוצאים לקראת החורף	☐	☐
5	הבצל שומר מים ומזון בזמן תרדמת הקיץ	☐	☐
6	אחרי הפריחה נוצרים פירות עם זרעים	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. בקיץ החם הבצל הגדול נח עמוק ב _____

2. עשרות ואף מאות _____ לבנים קטנים נפתחים בהדרגה

3. הרוח מפזרת את ה _____ השחורים והשטוחים

4. העלים הירוקים מייצרים מזון מאור ה _____

5. באביב העלים מצהיבים ו _____

6. עמוד הפריחה יכול להגיע לגובה של 70 עד 180 _____

4 חלק ד' – התאימו שלב למה שקורה בו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תרדמת קיץ	___	**א.** העלים מייצרים מזון מאור השמש
2. עמוד פריחה צומח	___	**ב.** הרוח מפזרת זרעים שחורים ושטוחים
3. פריחה	___	**ג.** גבעול ירוק-חום מטפס מעל הבצל
4. פירות וזרעים	___	**ד.** דבורים וצרעות מאביקות פרחים לבנים
5. עלים ירוקים	___	**ה.** הבצל נח באדמה בלי עלים או פרחים

5 חלק ה' – סדרו את שלבי מעגל החיים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	פריחה מלמטה למעלה והאבקה
☐	תרדמת קיץ - הבצל נח באדמה
☐	נוצרים פירות וזרעים
☐	העלים מתייבשים והמעגל מתחיל מחדש

☐	עמוד פריחה צומח מהבצל
☐	עלים ירוקים יוצאים מהבצל

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה החצב פורח בלי עלים

2. מה תפקיד הבצל במעגל החיים של החצב?

כרטיס יציאה

מתי פורח החצב - לפני העלים או אחריהם?

מי מאביק את פרחי החצב?

מה קורה לבצל בתרדמת הקיץ?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀